

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo in upravnništvo: Wolfova ulica št. 1/I.
Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisanim vprašanjem naj se priloži znak za odgovor.
Račun pri poštnem čeku, uradu št. 13.633.

Po kongresu slovenske mladine.

Prvič se je dogodilo, da so se zbrali v Ljubljani zastopniki prav vseh slovenskih narodov, da položijo trdne temelje realnemu slovanstvu. Prvič pa se je tudi zgodilo, da je, sicer tako slovenska Ljubljana, prežela prihod tolikih slovenskih kmetov in da je kongres slovenske agrarne mladine tako mladinsko kot klerikalno časopisje docela premolčalo.

In vendar je kongres zaslužil v več ko eni stvari pozornost slovenskega časopisja. Zakaj na kongresu se ni obravnavalo samo o agrarizmu, temveč je nasprotno veljala glavna misel zmagi slovanstva. Se vedno pa je za Slovence slovanstvo življenjskega pomena in zato bi moral vsak res patriotski Slovenec glasno pozdravljati kongres, na katerem niso samo zbrani zastopniki vseh slovenskih narodov, temveč na katerem so združeni tudi vsi v eni misli.

Z ljubljanskim kongresom, z ustanovitvijo Zveze slovenske agrarne mladine je zopet razgrnjeno slovensko vprašanje in sicer na način, ki mora postati uspešen in v času, ko je skupen nastop Slovanov vedno bolj potreben.

Ravno sedaj se delajo v Ženevi sklepi, ki morejo postati ravno za Slovence največjega, morda celo usodepolnega pomena. Zakaj sankcionirati se hoče stanje, ki je nastalo po svetovni vojni in suprematijo velesil nad malimi in predvsem nad slovenskimi narodi se hoče za vedno utrditi. Jasno je, da slovanstvo ne more trajno trpeti te brezposelnosti, v katero je zapadlo danes in jasno je končno tudi to, da si bo slovanstvo z lahkoto priborilo svoje mesto, samo če bodo vsi slovenski narodi složni.

Ta misel je bila na ljubljanskem kongresu izrečena po vrsti od vseh delegatov in to njeno resničnost čutimo tudi mi vsi. Zato pa je tudi treba, da pričnemo z vsemi silami delati za tem, da se vsi medsebojni spori slovenskih narodov čim prej končajo.

Osnovna teza politike vsakega slovenskega naroda mora biti, da moramo biti Slovani med seboj skrajno pacifični, da pa ne smemo poznati prav nobenega pacifizma, kadar je treba braniti naše nacionalne interese. Ljubljanski kongres je dokazal, da je ta slovenski pacifizem na pohodu. Srbsko-bolgarsko nasprotje je že premagano in na ljubljanskem kongresu so si podali Bolgari in Srbi roko na tako prijateljski način, da si bolj niso mogli.

Blesteče perspektive se odpirajo jugoslovenskemu svetu ob sklenitvi bolgarsko-srbskega sporazuma. A naše časopisje molči — ker mu je strankarstvo malik, malenkostna partizanska zagrizenost pa bog.

Kongres slovenske mladine pa je dokazal tudi to, da se jaderno bližamo češko-poljskemu sporazumu in da tudi nasprotja med drugimi slovenskimi narodi niso nepremostljiva. S tem pa je vedno bolj dana možnost, da se ustvari realna tla za slovensko politično in ne samo kulturno vzajemnost.

Po likvidaciji spornih vprašanj med posameznimi slovenskimi narodi mora priti do ustanovitve Vseslovenske Zveze narodov. Današnja Zveza slovenske agrarne mladine je prva predpriprava za to končno zvezo in zato se je tiskal ljubljanski kongres nas vseh in ne samo slovenskih kmetincev.

Politična zveza slovenskih narodov je vsem Slovanom neobhodno potrebna. Če vrže francoski narod na tehtnico mednarodnih odnošajev stomilijonski prebivalstvo svoje države, če more anglosaksonski svet z večstomilijonskim prebivalstvom svojega angleškega imperija in moči Amerike lastiti sebi položaj diktatorja, potem si mora slovenski svet s svojim skoraj dvestomilijonskim prebivalstvom priboriti v svetovni politiki tak vpliv, da bo njegov veto zakon. Proti volji slovanstva se ne sme ničesar sklepati ali celo skleniti o slovenskih vprašanjih. O teh sme obravnavati v bodoče samo Zveza slovenskih narodov, ki mora postati vrhovno razsodišče za vse slovenske narode in ki

Radičevci ne vstopijo v vlado.

Ustanovi se posebn o hrvatsko ministrstvo.

Beograd, 9. septembra. Z ozirom na vest nekaterih listov o vstopu poslancev dr. Mačeka in Predaveca v vlado, se je Vaš dopisnik informiral na merodajnem mestu in tam izvedel sledeče: Vest o vstopu obeh poslancev v vlado je popolnoma netočna in v tej obliki tudi neverjetna. Če bi se Radičevci odločili za vstop v vlado, potem bi na vsak način zahtevali, da bi bili v vladi zastopani primerno njihovi moči. Nikakor pa se ne bi zadovoljili z dvema portfeljema. Res pa je, da se je izkazala potreba, da so Hrvati zastopani v vladi, pa čeprav ne tvorijo takozvanega ožjega bloka. V tem oziru je že sklenjeno, da

se vpostavi posebno mesto hrvatskega ministra brez portfelja. Naloga tega ministra bo, da zastopa v vladi hrvatske interese. O osebi novega ministra pa se dosedaj še ni sklepalo, kakor se tudi ne ve, če bo parlamentarec ali ne.

Beograd, 9. septembra. Vest o vstopu radičevcev v vlado je bila v beograjskih političnih krogih živahno komentirana. Opozicijski krogi so kolportirali po Beogradu vest, da se je Radič sicer izjavil za vstop v vlado, to pa samo zato, da bi okrepil svoje stališče in da bi potem tem lažje izvedel svoj cilj in ustvaril hrvatsko republiko.

Herriot se sestane z Davidovičem.

Beograd, 9. septembra. Francoski ministrski predsednik se je izjavil dopisniku »Pravde« o odnošajih med Francijo in Jugoslavijo sledeče: Francija in Jugoslavija sta sporazumni v vseh vprašanjih. Dolgoletna vojna je tako približala obe državi, da se jih more smatrati kot zaveznici. Pričakujem skorajšnjega snidenja s šefom Vaše države.

Po vestih pariških listov je nameral Herriot po zaključku zasedanja Zveze narodov obiskati Beograd, da se tu sestane s predstavitelji Male antante. Potovanje bi se izvršilo koncem septembra. Vesti pariških listov pa so najbrže preuranjene, ker je vest zanikal Davidovič in dejal, da je prejel samo poziv za sestanek s Herriotom.

Povratak kralja v Beograd.

Beograd, 9. septembra. Politična situacija v Beogradu je oživela s prihodom kralja. Kralj je prispel v Beograd večeraj ob 2.30 iz Topole, kakor je bilo javljeno. Kralj in kraljica sta izstopila na Topčideru. Na kolodvoru so kraljevo dvojico pozdravili vojni, prometni in notranji minister in predstavniki mesta. Po kratkem pozdravu in referatih sta se kralj in kraljica odpeljala v avtomobilu v dvor. Kraljevo spremstvo pa je izstopilo na beograjskem kolodvoru. Prihod kralja je velikega političnega značaja in smatrajo, da bo pozitivno ali pa negativno vplival na današnjo politično situacijo.

Po kratkem pozdravu in referatih sta se kralj in kraljica odpeljala v avtomobilu v dvor. Kraljevo spremstvo pa je izstopilo na beograjskem kolodvoru. Prihod kralja je velikega političnega značaja in smatrajo, da bo pozitivno ali pa negativno vplival na današnjo politično situacijo.

Davidovič pri kralju.

Beograd, 8. septembra. Ministrski predsednik Davidovič je bil danes od 5. do pol 7. ure pri kralju. Davidovič je kralju obširno poročal o notranji in zunanji politični situaciji. Dalje je predložil kralju referat zunanega ministra Marinkovića o poteku zasedanja Zveze narodov. Podrobno je poročal ministr-

ski predsednik kralju o delu vlade, zlasti o invalidskem zakonu. Ko je zapuščal Davidovič dvor, je bil zelo zadovoljen. Opozicija pa seveda trdi, da je bil kralj z delom vlade zelo nezadovoljen in da se pričakuje izpremembo v vladni sestavi.

Važna izjava Davidoviča.

Decentralizacija je zahteva demokracije.

Beograd, 9. septembra. Predsednik vlade Davidovič je podal posebnemu dopisniku peštanske »Az Est« izjavo, v kateri je med ostalim dejal, da bo vlada postopala v duhu svoje deklaracije na bratskem sporazumu med Srbi in Hrvati ter da bo sondirala teren za ta sporazum. Dalje je Davidovič napadel centralistično administracijo in rekel, da je mogoč samo administrativni decentralizem, ker samo tako more državna administracija normalno funkcionirati. To je prava demokracija in zato se bo vlada za njeno zmago borila. Izjavil je tudi, da je revizijska ustava mogoča, ker da ni ustava večna in jo bo zato vlada revidirala, če bo to potrebno. Danes pa to ni na dnevnem redu. Govoril je tudi o

odnosih med Jugoslavi in Madžari. Madžarom se priznajo vse pravice, ki jim gredo po zakonu. Ne more pa biti niti govora o tem, da bi se priznala vojvodini legislativna avtonomija, temveč priznati se mora samo oblastna samouprava, kakor jo določa ustava. V zvezi s tem je Nastas Petrovič madžarski deputaciji, ki je bila tudi pri predsedniku vlade, izjavil, da ne more reaktivirati madžarske stranke v Vojvodini, ki je bila prepovedana pod P.-P. režimom. Vendar pa je izdal notranji minister naredbo policijskim oblastem v Vojvodini, da se mora ustaviti do odloka državnega sveta prejšnja naredba P.-P. režima.

ZMAGA SLOVENCEV V KOČEVJU.

Kočevje. Pri današnjih volitvah je zmagala slovenska lista. NRS in JDS sta prejeli 140 glasov in 7 mandatov, SLS, ki je bila s to listo vezana 144 glasov in 7 mandatov, nezadovoljneži 60 glasov in 2 mandata. Nemci 194 in 9 mandatov.

edino odloča o njih usodi. Proti neslovenskemu svetu mora nastopiti slovanstvo kot celota, ali pa bo slej ko prej brez pravega vpliva in odvisno od volje velesil.

Zavedamo se, da je ta cilj še daleč in da bo treba premagati še nebroj ovir in težav. Toda na ljubljanskem kongresu je bil storjen v tej smeri prvi korak in to daje ljubljanskemu kongresu historičen pomen.

Naloga nas vseh je, da čim največ pripomoremo k ustvaritvi Zveze slovenskih narodov in zato posvečamo slovenskim kongresom pozornost, ne pa prezir!

KONFERENCA LJUBE JOVANOVIČA.

Beograd, 9. septembra. Predsednik skupščine g. Ljuba Jovanović je imel več konferenc z narodnimi poslanci. V prihodnjih dneh se bo Jovanović sestel z Davidovičem, da sporazumno določita dan sestanka narodne skupščine. Predvsem pa se bosta sporazumela o delovanju vseh parlamentarnih odborov, ki imajo rešiti veliko zakonskih predlogov današnje vlade. Davidovič je Jovanoviću sporočil željo, da se čim prej sestane odbor za priznanje zaslug.

RAZBOJNIŠKI VPAD MEHONIČA.

Beograd, 9. septembra. Iz Bera ne poročajo, da so večeraj vpadle v Rožajsko okolico razbojniške čete Jusufa Mehoniča. V hucem boju, katerega so se udeležili tudi seljaki, je padlo 8 oseb. Kačake so pregnali. O tem so bili obveščeni beograjski politični krogi. Opozicija pripravlja interpelacijo na notranjega ministra.

Napad Hanaovcev.

En Rus ubit, 4 Srbi težko ranjeni.

Beograd, 9. septembra. Iz Osjeka poročajo, da so hanaovci priredili večeraj neke vrste manifestacije in izživali tamnoje nacionalne kroge. Upadli so v Narodno kavarno in težko ranili 4 Srbe in 1 Rus, ki je podlegel ranam v osješki vojni bolnici. Vlada »miru in red«!

Beograd, 9. septembra. Notranjega ministra je danes posetil radikal, poslanec Momčilo Ivković in interveniral pri njem povodom krvavih spopadov v Osjeku. Danes jutraj je dobil Ivković poročilo, da je Rus Lipanski umrl za

ranami v osješki bolnici, Srb Zorkanar pa se bori s smrtjo. Od notranjega ministra je Ivković zahteval, da takoj izda potrebne mere, da se prepreči ubijanje mirnih meščanov, ki branijo svojega kralja in državo. Poslanec Srbske stranke Vasa Stojanović je bil pri vojnem ministru in protestiral proti temu, da je Hrvat, major Maraz na javnem mestu vrgele na tla srbsko odlikovanje in dejal, da je zanj kot Hrvata veliko ponižanje nositi srbsko odlikovanje. Stojanović je zahteval najstrožjo kazen.

Skupen nastop Orjune, Srnao in četnikov.

Beograd, 9. septembra. Politični krogi pripisujejo velik pomen tajni seji, ki se je vršila v uredništvu »Reči« v soboto ponoči. Na seji, ki ji je predsedoval Pribičević, so bile zastopane organizacije Orjune, Srnao in Četnikov. Razpravljali so o uničikaciji vseh treh or-

ganizacij za skupno akcijo proti vladi. Seja se je vršila vsled vesti, da hoče Nastas Petrovič razpustiti omenjene tri organizacije in prav tako tudi Hanaov. Na seji so se storili potrebni sklepi in se bodo pogajanja prihodnje dni nadaljevala.

SEJA GLAVNEGA ODBORA RADIKALOV ODLOŽENA.

Beograd, 9. septembra. Glavni odbor radikalne stranke bi moral imeti večeraj svojo sejo, ki pa je odložena, kakor tudi seja kluba, ker še ni določeno, kdaj se bo vršila seja skupščine. Ako se bo seja skupščine vršila v najkrajšem času, potem ne bo glavni odbor razpravljaj o situaciji, ampak klub. Šef stranke g. Pašić je večeraj sprejel mnogo delegatov in narodnih poslancev iz notranjosti. V klubu je bila neke vrste konferenca. Ljuba Jovanović se je večeraj prvič zopet pojavil v predsedništvu skupščine in se je ob tej priloiki posvetoval s svojimi prijatelji o položaju.

ZEMLJORADNIŠKI KONGRES V BEOGRADU.

Beograd, 9. septembra. Za veliki zemljoradniški kongres, ki se bo vršil 28. in 29. t. m. v Beogradu, je že določen program. Prvi dan dopoldne se bo vršilo slavnostno zborovanje s povorko po mestu, popoldne pa otvoritev kongresa, volitev predsedništva, verifikacija polnomoćij, dalje poročilo glavnega izvršilnega odbora saveza zemlji, poročilo poslanskega kluba, dopolnitev statutov, in razni predlogi. Drugi dan: zemljoradniški krediti, poročila oblastnih odborov v Splitu, Sarajevu, Zagrebu, dalje poročilo SKS iz Slovenije, poročila o delovanju študentskih zemljorad. klubov v Ljubljani, Subotici, Skoplju in Sarajevu in končno blagajniško poročilo ter poročila kmetijskih prvakov.

Sport.

TEKME ZA PRVENSTVO JUGOSLAVIJE.

Split: V nedeljo je ostala tekma neodločena 3 : 3. Podaljšane igre 2 x 15 minut 1 : 1. Večeraj pa je Hajduk v izvanredni igri porazil Gradjanskega 5 : 0 (3 : 0).

Beograd: Jugoslavija : Slavija, Osijek 5 : 2. Sigurna zmaga Jugoslavije.

Celje: Jadran (Ljubljana) : S. K. Celje 5 : 2 (3 : 2). Prvenstvena tekma.

Dunaj: Vienna : M. T. K. (Budimpešta) 6 : 4 (4 : 3). Izvanredna igra Vienne. Royal Societat San Sebastian : Amateure 3 : 2 (3 : 0). Hakoah : Rapid 7 : 3 (3 : 3). Simmering : Sportklub 3 : 2 (1 : 1). Wacker : W. A. C. 1 : 1. Slovan : Rudolphshügel 2 : 1. Nedeljske tekme: Vienna : San Sebastian 1 : 0 (1 : 0). Amateure : M. T. K. 2 : 0 (0 : 0). Rapid : Sportklub 4 : 1 (0 : 1). Simmering : Hakoah 7 : 6 (5 : 3).

Praga: Sparta : Fortuna, Leipzig 4 : 1 (2 : 1).

Nürnberg: Hamburger S. V. : F. C. Nürnberg 3 : 1.

Krakow: D. F. C. (Praga) : Krakovia 4 : 0.

Gradec: Hakoah (Gradec) : G. A. C. 2 : 1. Presenetljivi rezultat.

SEJA FINANČNO EKONOMSKEGA ODBORA.

Beograd, 9. septembra. Na sinočnji seji finančno ekonomskega komiteta so reševali čisto finančna vprašanja. Ob tej priliki je bilo med drugim rešeno tudi vprašanje zakupa posestev samostanov v Črni gori, ki si jih je prisvajal kralj Nikola in njegova rodbina.

NAPADI »REČI«

Beograd, 9. septembra. Sinočnja Pribičevićeva »Reč« obtožuje Spaho, da je v direktoriju mlinov in da je on naredil, da se je uknila carina na moko, da se je lažje izvažala, pri čemer je seveda Spaho mnogo »zaradil«. »Reč« prinaša iz Bosne porazne brzojavne vesti o krvavih spopadih muslimanov s pravoslavniimi Srbi. List nadalje prinaša staro bajko, da je dobil J. Jovanović od nekega Srba milijon dinarjev za Srbske ranjence in da še danes ni položil o uporabi tega denarja računa.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza, dne 9. septembra.

Vrednote:

Srečke: 2 in pol % drž. renta za voj. skodo denar 117, blago 122. Denarnizavod: Celjska posojilnica denar 210, Ljub. kred. banka denar 225, Merkant. banka denar 118, blago 122, L. Hrvat. štedionica denar 918, blago 923, Slav. banka denar 103, blago 107. Podjetja: Strojne tov. in li-varne denar 150, blago 164, Trb. premož. kopna družba denar 480, blago 500, Združ. papirnice denar 123, blago 130. Založništvo: 4 in pol % kom. zad. dež. banke blago 93.

Produkti:

Trami 4/4, 4/5, 5/6 od 4 do 10 m dolž. Irko meja denar 398, blago 430, remeljni polovničarji 35/70 I. II. III. Irko meja denar 680, blago 710, deske III. 20, 25, 30, 40, 50 mm Irko meja denar 530, blago 55, testoni denar 650, blago 695, bardonali Irko meja Irko meja denar 650, blago 695, bard. Irko meja denar 520, blago 560, oglie I. vilano suha bukovca 1 m dolž. Irko naklad, post. kol. 2 v. denar 28, blago 29, zaključeno, pšenica domača Irko Lj. denar 375, pšenica bačka Irko Bačka post. blago 360, pšenica sremenska par. Lj. blago 390, oves bački Irko Bačka post. blago 270, oves sremški par. Lj. blago 310, koruza nova Irko Bačka post. dupl. kasa za marec-april, blago 235, koruza nova Irko Bačka post. dupl. kasa za december-januar-februar, blago 215, koruza v storiž Irko Bačka post. dupl. kasa blago 110, ajda siva Irko Lj. po vz. denar 300, blago 340, laneno seme par. Lj. kol. 1 v. denar 675, blago 690, zaključeno, ječmen Irko Lj. po vz. kol. 1 v. denar 390, blago 395, zaključeno, suhe gobe po kakov. denar 46 do 52, fižol ribičani Irko Lj. denar 500, krompir Irko naklad, post. po vz. denar 120, blago 130, jabolka obrana Irko naklad, post. kol. 1 v. denar 140, blago 150, zaključeno, seno I. sladko prešano Irko Lj. denar 75, blago 81, vino belo doleni, Hrvat. štajer, po vz. Irko naklad, post. denar 710.

Beograd, 9. septembra. Italija 334—334.25, London 337.75—338.50, New York 76.50—76.60, Pariz 402, Praga 227.50—228, Dunaj 10.75, Curih 14.31—14.35. — Curih, 9. septembra. Beograd 6.90, New York 533.50, London 23.63, Pariz 27.65, Milan 23.20, Praga 15.90, Berlin 1.265 in Dunaj 0.0075.

Prvi kongres slovanske agrarne omladine.

Izlet v Kamnik.

Po otvoritvi kongresa slovanske kmetijske omladine v petek dopoldne so ves petek popoldne in vso soboto pozno v noč zborovale kongresne komisije (programatska, organizacijska, strokovna, poljedelska in dijaška). Nekateri gostje, ki niso izvoljeni kot delegati v komisije, so v soboto pohiteli pod vodstvom g. inž. Kosmača v Kamniško Bistrico. V Kamniku je izletnike pozdravil na kolodvoru po prihodu prvega jutranjega vlaka župan mesta Kamnik g. dr. Karba, v imenu krajevnega odbora samostojne kmetijske stranke pa g. Cerar. Sprejema se je tudi udeležil župan iz Smarce g. Vavpotič ter nekateri drugi odlični zastopniki Kamnika in okolice. Pred kolodvorom je bil na čast gostom postavljen lep slavolok. Iz Kamnika so odšli gostje v Kamniško Bistrico, kjer so si ogledali izvir Bistrice ter se divili kratotam slovenske domovine.

Po povratku v Kamnik je bil prirejen gostom v kavarni Koželj skromen prigrizek ter je bilo ob tej priliki izrečenih več govorov. Gospod dr. Gjuro Ostojč je ob tej priliki naglašal pomen slovanske ideje ter važnost bratske zveze med Čehoslovaki in Jugoslavlani. V imenu čehoslovanske delegacije je govoril g. Ostojč, ki je povdarjal, da so bile zveze med Čehoslovaki in Jugoslavlani še za Avstro-Ogrske najpristnejše. Ni jih zadušila avstrijska hidra, pač pa so se zveze med njimi še poglobile. Nazdravil je nadalje idejam agrarizma ter naglašal potrebo vzajemnega sodelovanja intelektualcev s poljedelci. Gospod dr. Čubrilo je v svojem govoru naglašal, da se slovanski zemljoradniki radi ljubezni do bližnjega, ki jo proglašajo, hočejo boriti za pravice slovanstva. G. Cerar je nato v imenu Samostojne kmetijske stranke napil gostom z željo, da bi kongres slovanske poljedelske mladine prinesel najlepše uspehe in ustvaril temelje boljše bodočnosti slovanskih kmetijskih narodov. Župan g. dr. Karba je v svojem govoru naglašal, da je bil Kamnik srečen, ker je mogel sprejeti v svoji sredi mile slovanske brate in sestre. Povdarjal je, da postaja ideja slovanstva realna, kaže se začetek velike slovanske organizacije. Podlaga tvori spoznanje, da je slovanska duša popolnoma drugačna kakor latinska in germanska. Z medsebojno ljubeznijo bodo Slovani premagali vse tekmence, ki nasprotujejo njihovemu zedinjenju. Na sestankih, kakor je ljubljanski kongres spoznavamo svoje moči, svojo srčnost in krepko. Taki kongresi pomenjajo korak naprej k zblizanju vseh slovanskih narodov. Končno se je g. župan v iskrenih besedah zahvalil gostom za posej, nakar so gostje odšli na Mali grad, ogledali si znamenitosti ter krasni razgled na kamniško okolico, koje lepote niso mogli prehvaliti. Z večernim vlakom so se vrnili nato očarani od te lepote slovanske dežele v Ljubljano, kjer se je ob tem času vršil na vrtu »Zvezde« koncert ljubljanskega Zvona.

Glavno zborovanje kongresa.

V nedeljo dopoldne se je vršilo v veliki dvorani Narodnega doma plenarno zasedanje kongresa, ki sta se za poleg drugih odličnih osebnosti udeležila tudi veliki župan dr. Šporn in generalni konzul dr. Beneš.

Ob otvoritvi zborovanja je predsednik Tomšič pozdravil v iskrenih besedah došlega čehoslovanskega ministra za kmetijstvo dr. Milana Hodža, ki so mu zborovalci priredili viharne ovacije.

Nato je Poljak g. Platner v imenu poljske agrarne omladine položil z iskrenim nagovorom venec pred kip Matije Gubca, simbolu trpljenja in muk jugoslovanskega seljaka.

Delegat g. Štrejbar pa je položil v imenu čehoslovanske agrarne omladine venec pred sliko Stamboliškega, velikega bojovnika za kmetstvo misel.

Predsednik je zatem prečital več nanovo došlih posameznih brzojavk.

Burno pozdravljen je

čehoslovanski poljedelski minister

dr. Milan Hodža

v lepem hrvatskem nagovoru sporočil pozdrave voditelja čehoslovanskih poljedelcev min. predsednika Švehli. Minister dr. Hodža je nato izjavil, da je z iskreno radostjo prišel zopet na ozemlje naše države, da se to ni zgodilo prvič. Prvikrat je bil pred vojno v žalostnejših časih za Avstrije. Njega so pred 18 leti poslali srbski in slovaški volilci v Vojvodini v parlament. Zgodilo se je to na podlagi srbsko-slovaške vzajemnosti.

Minister dr. Hodža je nato v hrvatskem jeziku predaval o »Agrarizmu in slovanstvu«. Globoko zasnovano predavanje je na znanstveno-filozofski način očrtalo ideologijo agrarizma. Predavanja radi pomanjkanja prostora žal ne moremo objaviti, izšlo pa bo v posebni brošuri v slovenskem in hrvatskem jeziku, kakor tudi v cirilici. Predavanje ministra dr. Hodže je zbudilo veliko in navdušeno odobravanje.

Po predavanju ministra dr. Hodže je pozdravil zborovalce bolgarski delegat Zaharijev, zatem je predsednik Tomšič pozdravil v začetku zborovanja došlega bivšega bolgarskega ministra N. Atanasova, bivšega bolgarskega ministra Hrista Stojanova, nanovo došle poljske goste ter generalnega tajnika česke agrarne stranke poslanca Berana, poslanca Marcho ter višjega ravnatelja tiskarskih podjetij g. Juna.

Med velikimi ovacijami je nato pozdravil kongres bivši bolgarski minister Atanasov, ki je naglašal, da temelji bodočnost slovanstva v agrarni ideji vseh slovanskih kmetov.

V imenu čehoslovanske poljedelske stranke je pozdravil kongres poslanec g. Marcha in mu želel najlepši uspeh. Nato je pozdravil kongres predsednik poljske Kmetijske družbe g. Cerminski, v imenu ruskih poljedelcev pa g. Dolgopiatov.

Po poročilu Čehoslovaka g. Vladimira Hore o rezultatu dela kongresa so bili nato med burnim odobravanjem sprejete resolucije Zveze slovanske poljedelske omladine.

Predsednik g. Tomšič je zatem med viharimi dolgotrajnimi ovacijami proglasil, da je Zveza slovanske poljedelske omladine ustanovljena. Naglašal je, da priča veliko odobravanje, da je sprejel naš narod, kakor tudi zastopniki ostalih slovanskih narodov, z radostjo ta sklep kongresa.

Nato je predsednik v kratkih besedah zaključil svečano zasedanje kongresa.

Poklonitev pesniku Fr. Prešernu.

Med zborovanjem kongresnikov se je na Bleiweisovi cesti aranžiral dolg sprevod z zelenjem in trobojnicami okrašenih kmetijskih voz s fanti in dekletki v slovanskih narodnih nošah. Na čelu sprevoda je jездil postaven slovenski kmet v narodni noši z veliko zeleno zastavo v roki, nato je sledila dolga vrsta voz, za njimi pa so se uvrstili kongresniki. Za železničarsko godbo je nosil praporček zastavo zveze bolgarske zemljoradniške omladine, za njimi so korakali bivši bolgarski ministri Obbov, Atanasov in Stojanov v družbi čehoslovanskih ter poljskih narodnih poslancev in gostov, jugoslovanskih narodnih poslancev s predsednikom Vojo Lazičem. Sledili so vsi ostali slovanski gostje in kongresniki. Za prapo-

rom bolgarske zemljoradniške omladine so nosili vence, ki so jih položili pred spomenik velikega slovenskega pesnika Prešerna.

Ko se je sprevod razvrstil na Marlinem trgu, kjer se je zbrala ogromna množica ljudi, so položili vence na vzhodje spomenika Fr. Prešerna slovanska zemljoradniška omladina, Ukrajinci, Rusi in Čehoslovaki.

Godba je zasvirala »Hej Slovani«, pred spomenik pa je stopil zastopnik zveze slovanske zemljoradniške omladine g. Jure Koce in izpregovoril:

»Hvala vam, bratje, ki ste prišli do leč tam od valov Baltskega morja, hvala vam, ki ste prišli iz širnih planjav ruskih — domovine velikih mož —, hvala vam, ki ste prišli iz mile, mučeniške krvi polne Bolgarske, iskrena hvala predvsem vam, Lužički Srbi, ti naš Benjamini, ki še danes ječiš pod nemškim jarmom in si radi tega deležen naše posebne bratovske ljubezni. Hvala tudi tebi množica, ki si prihitela tam od Vardara in od Triglava, da izročiš svoja srca svojemu sinu Prešernu.

Saj je bil Prešeren mož plemenitega srca, globoke duše, mož, ki je v svoji ljubezni do bratskih slovanskih narodov s prepornim srcem zapel: »Največ sveta otrokom sliši Slave!« — Venec smo položili pred Prešerna. Da, veliko in veliko slavnosti je že bilo, ki so prinesle lepe, krasne vence Prešernu. Bile so lepe slavnosti, lepi venči, lepe besede, toda take slavnosti, kot je danes, Prešeren še ni videl. Prvikrat v zgodovini slovanstva se klanjajo Prešernu, kmet-skemu sinu — kmetški sinovi — vseh slovanskih narodov. Bil je Prešeren kmetški sin. On je bil tisti, ki je v svoji pesmi »O Vrba, srečna draga vas domača« povdaril, da je kmetški stan on stan, ki napravi človeka srečnega in ne samo učenost, ne knjige, nego poštenost in kmet je pošten. Kmet je pošten. Zakaj? Zato, ker vsak dan govori z materjo zemljo, znoj mu teče iz utrujenega lica v sveže brazde, on dela in trpi od zore do mraka, da, od mraka do dne. V delu je torej poštenost in človek, ki ne prestando dela, je kmetški človek. V delu in poštenosti je solidnost in zdrava pamet. In kmet je soliden, kmet je on, ki ima zdravo pamet in zato je upravičen izrek ki pravi: »Kmet je stebler države.« Ako pa je on stebler države, ako je on tisti zdrav studenec, iz katerega teče okrepčilna moč za celo državo, ali nima potem on svete pravice, da ima tudi pri vodstvu države odločilno besedo, on, brez katerega države sploh ne bi bilo. Če priznavajo vsi, da drži kmet državo pokonci, zakaj ne priznavajo potem, da naj ta zdravi element, ta zdrava moč tudi državo vodi. Nezdružljivi ideji, diktature in terorja se od kmeta ni bati, on tega ne pozna. In zato smo danes tukaj, da si dajemo pogum, da se združimo in sklenemo v močno fronto, zato da si bomo sami rezali svoj kruh, ne zato, da bi ga trgali drugim stanovom — vsak naj ima to, kar zasluži, toda tudi mi bomo to, kar nam po božjih in človeških pravicah gre.

Bratje Slovani smo se skupaj zbrali, da najprej med seboj dosežemo svoj cilj in ko smo ga dosegli hočemo iti ne z mečem, nego s palmo vo vojno miru naproti ostalemu človeštvu, želeč mu srečo in mir. Pa tudi zastopniki mladine vseh Slovanov smo tukaj. Zastopniki vseslovanskega dijaštva smo. Kaj pravimo mi? Da smo mladi in ker smo mladi moramo biti idealni in idealizem naš sloni na realnih tleh in ta realna tla so delo za narod, delo za človeštvo. Mi se zavedamo, da dolgujemo svojo izobrazbo žuljem naših kmetijskih očetov in mater, in mi hočemo poljubiti te žulje s tem, da se posvetimo delu za srečo in blagostanje naših kmetijskih narodov. Težka bo ta pot, toda vstrašili se je ne bomo. Mogoče bomo zatirani kot

so zatirani zastopniki naših apostolov, mučnikov Stamboliškega, Daskalova in Petkova, toda v tolažbo naj nam bodo besede filozofa, ki pravi: »Stvar zatiranega je vedno sveta in čimbolj je zatirana, tembolj ji je odprta pot do zmage.« — Zato vztrajamo, saj nas druži isto delo, iste težave, toda tudi isti cilj v naši slojni, bratski ljubezni.

Kakor se je Prešeren v svojem junaku Črtomirju odpovedal vsem upom, ki jih je gojil za svojo osebno srečo in šel oznanjevat evangelij svojim bratskim narodom, tako pojdemo tudi mi po poti Črtomirja oznanjevat evangelij božje ljubezni in bratstva med svoje slovanske brate. Ne bomo vpili z živelci klici, nego delali bomo in naše delo bo samo molče klicalo: Živel slovan-sko kmetstvo, slovanski agrarizem — živel človeštvo!

sfGovoru g. Koceta je sledilo viharo in navdušeno odobravanje. Govornika je objel in poljubil predsednik kongresa g. Tomšič, zastopniki slovanskih delegacij pa so mu izrazili svoje čestitke k lepim in iskrenim besedam.

Ko je godba zopet zasvirala »Hej Slovani«, se je množica razšla.

Banket.

Ob 1. uri popoldne se je vršil v veliki dvorani restavracije »Zvezde« banket, ki so se ga poleg slovanskih gostov udeležili tudi zastopniki raznih oblasti in korporacij.

Predsednik kongresa g. Tomšič je med obedom napil kralju Aleksandru, nazdravil velikemu županu dr. Špornu kot zastopniku osrednje vlade, generalu Živkoviću kot zastopniku naše hrabre vojske, mag. ravnatelju dr. Zarniku kot zastopniku ljubljanske mestne občine, generalnemu konzulu dr. Benešu, sobojnikom velikega vzora Stamboliškega bivšim bolgarskim ministrom, zastopnikom vseh inozemskih in naših parlamentarnih klubov, župniku gosp. Janku Barletu, vsem gostom in delegatom.

Zastopnik Bolgarov g. Popov se je zahvalil za lep sprejem in gostoljubnost, naglašal slovansko solidarnost kakor tudi, da pomenja slovanska ideja agrarizma slovanstvo in človečanstvo.

Predsednik zveze zemljoradnikov g. Voja Lazič je napil najprej onim, ki so delali v Ljubljani noč in dan, da so ustvarili zvezo slovanske omladine. Zemljoradniška omladina je svečano prisegla, da ostane zvesta ideji in da se bo borila za njeno zmago. Smemo zapeti njeni prisegi, ker nihče se od nje ni pridružil zemljoradniškemu pokretu iz materijalnih ozirov. Treba pa je mladino opozoriti na velik in težak boj, ki ga bo imela izvojevati s kapitalizmom. Kapitalistična družba se bo borila z vsemi sredstvi, da ustavi napredek, vse težkoče pa bo mladina premagala edino z medsebojno ljubeznijo. Kmetška misel, da naj bo zemlja last onega, ki jo obdeluje, je po vsem svetu že toliko razširjena, da se bo kmalu uresničila. Gosp. Lazič je nato napil lužičkim Srbom, Bolgarom, Čehoslovakom in njihovemu min. predsedniku Švehli, Ukrajincem, Rusom, Poljakom, zemljoradnikom kraljevine SHS, mladini in vsem delegatom.

Čehoslovaki poslancem Marcha je nazdravil ideji zblizanja med Bolgari in Jugoslavlani, med Čehoslovaki in Poljaki, med Poljaki in Rusi, slovanski vzajemnosti.

Poljak Friderik Platner je naglašal, da so Poljaki z radostjo došli na kongres ter je napil slovanskemu kmet-skemu ljudstvu.

Nad vse temperamenten in učinkovit je bil govor ministra Obbova. Naglašal je, da ostane bolgarski kmet zvest svoji ideji in da ne more niti najhujši teror zlomiti njegovega odpora. Ko je bil tam 9. junija ubit Stamboliški (klici slava mu), tedaj ni bila zadeta samo zemljoradniška misel, tedaj je bilo

najhujše udarjeno slovanstvo. Prepričani smo, je nadaljeval minister Obbov, da bomo zmagali, toda uverjeni smo tudi, da vse naše besede nimajo pravega pomena, če jih ne podkrepimo z dejanji. V tem je bila veličina Stamboliškega, da je mogel reči, da so njegove roke čiste, da on ni prelival bratske slovanske krvi in zavedamo se, da se ne bomo preje oprostili očitka kajnovstva, dokler ne zmagamo in izvedemo popoln sporazum z Jugoslavljo. Naj živi močna Jugoslavlja! (Viharno odobravanje.)

V imenu čehoslovanske delegacije je g. Štrejbar naglašal važnost zgodovinskega trenutka, ko se je osnovala zveza slovanske zemljoradniške omladine ter je napil vzajemnosti vseh slovanskih narodov.

V imenu lužičkih Srbov je govoril g. V. Č. Z., ki je opozarjal na nemško nevarnost, Ukrajinec Muraško pa je naglašal, da se Ukrajinci klanjajo našim duševnim voditeljem.

Dr. Gjuro Ostojč je napil Čehoslovakom, ki so bili učitelji Jugoslavljanov ter je predlagal, naj se odpošlje brzojavni pozdrav min. predsedniku Švehli, kar je bilo z navdušenjem sprejeto.

Predsednik Tomšič je ob tej priliki tudi predlagal, naj se odpošlje povodom ponesrečenega napada predsedniku poljske republike Wojciehovskemu brzojavni pozdrav.

Govorila sta še Belorus Klausut ter ruski delegat Andrejev, Čehoslovakinja gđ. Hanzlikova pa je napila v imenu čehoslovanske ženske agrarne organizacije z željo, da bi na prihodnjem kongresu ne bile zastopane samo čehoslovanske ženske, ampak tudi drugih slovanskih narodov.

Poslanec g. Ivan Pucelj je naglašal potrebo ljubezni do rodne grude, do matere zemlje. Poudarjal je važnost zgodovinskega trenutka, ko so zbrani v Ljubljani, v poslopju, ki je predstavljalo pred desetimi leti še stebler mostu germanstva do Jadrana in v Orijent, zastopniki vseh slovanskih narodov.

Po končanem obedu so se v Narodnem domu nadaljevala zborovanja.

Ustanovni občni zbor Zveze jugoslovanske zemljoradniške omladine.

V nedeljo popoldne se je vršil v veliki dvorani Narodnega doma občni zbor Zveze jugoslovanske zemljoradniške omladine.

Otvoril je zborovanje g. Tomšič, kot predsednik dosedanje dijaške Zveze zemljoradniške omladine in Društva kmetijskih fantov in deklet, katerima je bilo poverjeno pripravljeno delo za ustanovitev Zveze jugoslovanske zemljoradniške omladine. Na njegov predlog so bili izvoljeni kot predsednik zborovanja, g. Pavlin, kot podpredsednika Rakić (Beograd) in Živanić (Zagreb), kot zapisnikar Karadžić, kot overoval-telj zapisnika pa Marinko in inž. Rajer.

Predsednik Pavlin je naknadno pozdravil vse slovanske goste, ki so se udeležili zborovanja, vse delegate krajevnih organizacij, predvsem pa zastopnike agrarnih organizacij Jugoslovanskih narodov, ki združujejo v sebi vse Jugoslovane, Bolgare, Srbe, Hrvate in Slovence.

Bolgar Kentov je kot delegat agrarnega društva v Pragi pozdravil zborovanje ter naglašal, da je zblizanje vseh južnih Slovanov potrebno že z ozirom na geografski položaj vseh teh narodov.

Bolgar Popov je govoril o pomenu slovanskega agrarizma z ozirom na vse jugoslovanske narode ter je sporočil bratske pozdrave bolgarske zemljoradniške omladine Srbom, Hrvatim in Slovincem, ki jim zagotavlja prijateljstvo bolgarskih zemljoradnikov.

Arkadij Averčenko.

Galantno življenje Carigrada.

Zadnjič sem šel po ulici, kjer stanujem — pa je hipoma vzbudila mojo pozornost velika, razkošno razsvetljena hiša. Iz notranjosti je donela nenavadna, uprav orijentalna glasba, razlegal se je topot plešočih nog. Za okni so se pojavljale ženske sence.

Aha! — sem dejal sam pri sebi. — To je gotovo harem carigradskega velikaša. Očividno slavi svoj rojstni dan, pa je hotel razveseliti uboge jetnice svojega harema! Končno sem jih zasledil — čudovite tajnosti zagonetnega Vztoka!

Nisem utegnil razpresti te misli; kajti iz vrat je smuknila očarljiva devotka, me pograbila za rokav ter s tem jasno pokazala, da me hoče povleči s seboj v notranjostino tajnstveno hišo.

Priznati moram, da sem po svoji skromnosti znan vsemu Anatolskemu obrežju, toda ne morem tajiti, da mi je pikantni doživljaj ta hip popolnoma zmešal glavo.

Priložnost, da prodrem v harem lmenitnega dostojanstvenika, me je skoro zapeljala in že sem napravil kretnjo v smeri proti durim — ko sem se nenadoma premislil.

Kaj bo potem?

Kaj, če me paša nepričakovano zaloti v haremu? Sem hraber človek — in zase se ne bi zbal! ... Bal sem se za življenje tega krotkega, plahega, pol divjega bitja, ki me je tako zaupljivo vleklo za rokav, očividno nenavadno očarano od moje prikupljive zunanjosti. Ustrašil sem se misli, da bo morda ležala ta žena v vreči na dnu Bospora, predno izide dvakrat luna na nebu. Moj tovariš Pierre Loti je opetovano povisal take dogodke.

To premišljevanje me je ohladilo. Osvobodil sem svoj rokav, pozdravil »Sallam« ubogo jetnico ter se hitro odstranil. Pri tem sem napravil pot štirim angleškim mornarjem — očividno bližnjim prijateljem paše, kajti vstopili so v hišo kakor dobri znanci, ne da bi se javili.

Drugi dan zjutraj — o slabosti človeške! — sem sklenil, da se pobaham pred svojimi prijatelji s svojim nečutenim uspehom pri turški dami ter jim

razložim brez prikrivanja ves dogodek.

Imel sem že pogosto priliko videti, kako se smejejo ljudje, tudi sam se včasih, če nanese prilika, rad nasmejem — toda to pač ni bil več smeh. To je bilo urnebesno rezgatanje podvignih žrebcev.

— Ne razumem, kaj je v tem smešnega — sem skomiznil z rameni. Seveda, nekateri možje imajo večjo srečo pri žnškah, drugi manjšo, toda ...

— Ali veste, kakšna hiša je to? — je vprašal eden izmed prijateljev, loveč sapo.

In šepnil mi je na uho besedico, ki je povzročila, da sem zarudel do ušes.

— Ni mogoče — sem vzkliknil ves prestrašen. — Saj se vendar v tej ulici nahajajo moje stanovanje.

— No, in kaj zato? Taka sosesčina je tu pogosta.

— Ne, niti en dan ne ostanem več v tem stanovanju. Pa še opozorili me niso nato, ko sem najel sobo! Takoj pojdem h gospodinji in ji povem pošteno, kaj mislim o njej!

Ves ogorčen sem zapustil kavarno ter stopil na ulico — tu pa mi je zelo

tehtna misel ustavila korak. V katerem jeziku naj povem gospodinji svojo neveljavo? Ona govori le grški, moja besedna zakladnica v tem jeziku pa je zelo, zelo omejena: kalimeros, Venizelos in malista — s temi tremi besedami lahko razpolagam; toda še tako bistroumna kombinacija ne bi zadostovala, da bi mogel na tej podlagi razpresti daljši moralno-etični razgovor.

Na srečo sem slučajno naletel na staro, zgrbljeno Grkinjo, prodajalko vžgalic, ki je ponujala svoje blago v polomljeni ruščini.

Ne, ne, mamka, — sem ji dejal. — Vaših vžgalic ne rabim. Če pa prevedete moji gospodinji vse, kar me razburja — vam plačam pol lire.

Moj predlog je bil zapeljiv — minuto kasneje sva ob roki proti mojemu domu.

— Kako se reče grški »noga«? — sem ji vprašal. Povedala je neko čudno, brezoblično besedo, ki se je glasila kot rahat-lukum.

No, torej, povejte ji, da ta moja reč ne bo več prestopila njenega praga.

Pozvonila sva in gospodinja sama nama je odprla

Komaj naju je zagledala, je dvignila tak krik, da ga je bilo gotovo slišati po vsi Peri.

— Kaj vpije? — sem vprašal starko, ki je naenkrat vsa zacvetela od rjevnja gospodinje in si celo koketno popravila obletelo ruto na svoji plešasti glavi.

— Ona praviti, ne sme pripeljati damo v stanovanje. Govoriti, to ne dostojno, to biti poštena hiša, ne sme voditi dame.

— Kakšno damo? — sem ostrmel.

— Saj vendar nisem nikogar pripeljal.

— Ona govoriti o meni. Jaz — dama.

Tako ji je laskala ta grozotna domneva, da me je šaljivo dregnila s svojim pol-razpalim komolcem.

Ozmerjal sem jo krepko, izvlekel pol lire ter ji jo sunil v roko.

— Poberi se, večša stara, Prokleti bodita obede, Na obrazu gospodinje pa sem zapazil ta čas občutek sožalja, k' ga imamo s človekom, ki je plačal denarje za ljubezen, ne da bi bil obenem užival nje sladkosti...

Skupščina CMD v Celju.

Letošnji pokrajinski zbor Jugoslovenske Matice je soglasno sprejel predlog, da je treba ustvariti v narodno obrambnem delu enotno fronto. Zato je vladalo največje zanimanje v krogih narodnih delavcev, kako bo ta sklep sprejela CMD, ki ni samo naša najstarejša narodna obrambna organizacija, temveč tudi ena najpomembnejših.

Na svojo žalost moramo sporočiti, da ni celjska skupščina opravila nad le premmnogih narodno obrambnih delavcev in da je bil predlog za ustvaritev enotne narodno-obrambne organizacije gladko in soglasno odklonjen.

Kakor bi iz narodnih ozirih in iz ljubezni do bratov tam preko iskreno želeli, da bi CMD čim najbolj procvetela in kakor smo vsled tega po svojih skromnih močeh vedno pripravljali podpirati delo CMD, tako pa moramo iz pravno istih ozirih reči, da je bil sklep o odklonitvi enotne narodno obrambne organizacije zgrehen.

Mi rabimo enotnost v narodnem obrambnem delu, mi gospodarimo neracionalno z narodnimi prispevki, če se v narodno obrambnem delu držimo načela, da ne sme vedeti desnica, kaj dela levica. Treba je, da je delovanje vseh narodno-obrambnih društev harmonično in da se vse vrši po enem, skupno odobrenem načrtu.

Ni treba, da bi likvidirala svoje delovanje CMD, toda potrebno je, da obstoji centrala vsega narodno-obrambnega dela, ker samo koncentrična obramba more biti uspešna proti koncentričnemu napadu, kateremu smo izstavljeni.

Vse to je tako jasno, da je sploh indiskutabel. Ravno tako pa je gotovo, da je na deželi delo vsled neenotnosti našega narodno-obrambnega dela zelo oteženo.

Vsled važnosti predmeta navajam argumente, ki so bili za odklonitev na skupščini merodajni, dobesedno in vsak naš bralec se more prepričati, da ti argumenti ne drže. Zato za danes o tej stvari ne bomo nadalje razpravljali. Pač pa smatramo za potrebno, da še enkrat poudarimo svoje prepričanje, da le napredek narodno-obrambnega dela nemogoč, če se ne drži vse delo enotno.

Uverjeni smo, da bo to naše stališče zmagovalo in da je celjska skupščina izrazila samo voljo, da CMD obstoji še naprej, da ne likvidira, ne pa, da se ne bi doseglo enotno postopanje med narodno-obrambnimi organizacijami.

Poudarjamo še enkrat, da nas vodi le interes do stvari in zato upamo, da bodo naša izvajanja pravilno sprejeta in prav ocenjena.

Skupščina sama je potekla v dobrem razpoloženju in je pokazala napredek CMD, kar beležimo z zadoščenjem.

Sprejem v Celju.

Z jutranjim vlakom so se pripeljali v posebnem okrašenem vagonu ljubljanski delegati in člani načelstva. Na kolodvoru je čakal goste oddelek celjskega Sokola z zastavo, župan dr. Krašovec, skupina celjskih narodnih dam, železničarska godba in množično občinstvo. Ko so gostje izstopili iz vlaka, jih je občinstvo pozdravljalo z navdušenimi »živjo« in »zdravo« klici. Sprejema se je udeležilo tudi zastopstvo celjske Orjune. Ko je godba odsvirala koračnico, je imenoma celjskega mesta v vznešenem govoru pozdravil skupščinarje župan dr. Krašovec, ki je na kratko opisal položaj celjskih Slovencev pred 40 leti. Takrat je bila v Celju pač taka skupščina nemogoča, ker bi skupščinarje zagrizeno nemško celjsko prebivalstvo pobilo s kamenjem. Županu se je zahvalil za pozdrav prvomestnik družbe g. Senekovič. Nato se je formalna povorka z godbo na čelu in skupščinarji so odkorakali v mesto. Z večine hiš so visele narodne in državne zastave, a z oken vrlih celjskih rodoljubov se je vsipalo cvetje. Med navdušenim pozdravljanjem je povorka dospela pred Narodni dom, kjer se je takoj vršilo tajno zborovanje delegatov. Ob pol 11. uri je bila napovedana velika skupščina, ki pa se je pričela radi zakaslenosti nekaterih gostov šele ob 11. uri.

Skupščina.

Po formalni ugotovitvi sklepčnosti je prvomestnik Senekovič pozdravil nekatere odličnejše goste, med temi župana dr. Krašoveca, sreznega poglavarja vladnega svetnika dr. Žužeka, predsednika okrožnega sodišča dvornega svetnika dr. Kotnika, starost celjskega Sokola dr. Krašoveca ml., ministra na razpoloženo dr. Kukočevca, predsednika Gosposvetkega Zvona dr. I. C. Oblaka ter nestorja celjskih Slovencev dr. Serneca. V svojem otvoritvenem govoru je prvomestnik Senekovič izjavil med drugim:

Obmejne šole.

Na lanski veliki skupščini se je poudarjalo, da se mnogo ljudskih šol ob nemški in madžarski meji ne nahaja v potrebnem razvoju, ker primanjkuje učil, knjižnic, šolskih potrebščin itd. Na-

glašalo se je, da se one šolske občine, ki so pred prevarom prejemale od nemškega Schulvereina in Südmarke ali od Madžarov izdatne podpore, zdaj ne brigajo za šole. Dognano je, da se v mnogih obmejnih krajih vpliva na prebivalstvo, da bi začelo sovražiti našo šolo in državo. Vendar imajo te hujškarije uspeh le pri madžarinih in nemških potrebščin, podporami za božičnice, napravo šolskih odrov itd. in je v te namene izdala do 50.000 Din. Poleg tega je družba razposlala revnim učencem okoli tisoč izvodov koledarjev »Kraljevič Marko«.

Delovanje podružnic.

Družbeni dohodki so v zadnjem času jeli razveseliti naraščati. To je v prvi vrsti posledica obujenja nekaterih podružnic, ki so med svetovno vojno svoje delovanje ustavile. Koncem leta 1923 je imela družba 76 delavnih podružnic, ki so vodstvu poslale 116.926 Din 84 para. Leta 1914 je bilo v mejah današnje Jugoslavije 158 delavnih podružnic. Znamenje, da je zanimanje za CMD med svetovno vojno znatno padlo.

Družbine nepremičnine.

Lansko leto je družba prodala tri svoja posestva, in sicer v Vodičji vasi na Koroškem, v Zapužah (občina Šturije pri Vipavi) in hišico v Studencih pri Mariboru. V Vodičji vasi je hotela družba zgraditi slovensko šolo, za kar pa ni mogla dobiti stavbenega dovoljenja. V inozemstvu ima družba sledeča posestva: trinadstropno šolo pri Sv. Jakobu v Trstu, kjer je petrazredna deška in petrazredna dekliška zasebna šola, ki je imela v šolskem letu 1923/24 1123 učencev, dalje hiši pri Mariji Magdaleni in v Škedenju, kjer so nastanjeni otroški vrtci. V St. Rupertu pri Velikovicu je enonadstropno šolsko poslopje s telovadnico, last CMD; tu so nastanjeni šolske sestre, ki so hotele otvoriti slovensko zasebno šolo, kar pa jim oblasti niso dovolile. K tej šoli spada tudi prtilična stanovanjska hiša z vrtom, ki je bila namenjena za stanovanje učitelja.

Župnik Vrhovnik.

70 letni narodni duhovnik ima za družbo toliko zaslug, da se tega nikakor ne sme pozabiti omeniti na skupščini. Nad 38 let že deluje tiho in skromno, a za družbo zelo plodonosno. Župnik Vrhovnik je bil tisti, ki je sprožil misel za ustanovitev CMD, katero je ob vsaki priliki podpiral s svojimi duševnimi in gnetnimi prispevki. Ob priliki njegove 70 letnice mu je bilo poklonjeno 435 kamnov v znesku 21.750 dinarjev, katerim je jubilar dodal še iz svojega 5000 dinarjev in vse skupaj daroval družbi. Predlagam tedaj, da se zaslužnemu možu pošlje brzoglavni pozdrav. (Navdušeno sprejeto.)

Dobrotniki.

Veliko število je tistih, ki so CMD spomnili ob raznih prilikah s podporami, in mnogo je takih, ki so v svojih oporokah uvrstili med svoje dediče tudi CMD. Tako se je ob prvi 50 letnici člana družbinega vodstva ljubljanskega postaječelnika g. Ludviga nabralo 1940 dinarjev potom kamnov. Poleg drugih večjih in manjših zneskov je treba tu omeniti velikodušno darilo pok. dr. Josipa Georga, odvetnika v Šmarju, ki je zapustil družbi znesek 242.196 din 10 para. Nadalje se prvomestnik Senekovič spominja umrlih članov družbe. V počastitev teh se skupščinarji dvignejo s svojih sedežev.

Blagajniško poročilo

pod notar Hudovernik. Družbeni prejemki so v preteklem letu znašali 1.053.415 din 02 para. Izdatkov je bilo 931.642 dinarjev. Dr. Tavčarijev fond znaša 45.623 din. Prejemke je znatno povečala tudi postavka 242.196 Din iz dr. Georgejeve zapuščine. Če bi teh dveh postavk ne bilo, bi bili prejemki manjši, kakor leta 1922. Podružnice so poslale 116.927 din. Prvenstvo med podružnicami pripada Šent Peterski podružnici v Ljubljani, ki je nabrala 15.330 din. Lepo so se obnesle tudi Šent Jakobsko - Trnovska podružnica in Ljubljani (9.771 din), Grobelno (7.967 din), Ptuj (6830 din) itd. Občutno izgubo je imela družba pri razprodaji svojega koledarja in pri koledarčku »Kraljevič Marko«. Od obeh se je tiskalo veliko več izvodov, kot se ga je prodalo. Med izdatki je največja postavka za ljudske šole in otroške vrtce (743.185 Din).

Svojemu blagajniškemu poročilu je dodal notar Hudovernik tudi naslednje poročilo glede stališča Ciril-Metodove družbe do enotne narodno obrambne fronte.

Častita gospoda! V zadnjem času razpravljalo se je v časnikih, pa tudi na zadnjem pokrajinskem zboru Jugoslovanske matice o združitvi vseh narodno obrambnih društev. Potrebno se mi zdi, da pojasnim k temu stališče, katero zavzema odbor družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Združitev narodno obrambnih društev se nam ne zdi potrebna, pa tudi ne oportuna. Naša družba je najstarejša narodno obrambno društvo, ter brez samohvale s ponosom zre na svoje dosežane delovanje. Po svojih pravilih je družbe namen vsestransko podpirati in pospeševati slovensko šolstvo ter v ta namen ustanovljati in vzdrževati, nastavlja učitelje, dovoljuje podpore in nagrade ter izdaja primerne spise in knjige.

Tega svojega programa se je družba ves čas svojega obstanka vestno držala in ga tudi še danes z vso vnemo spolnjuje.

Namen Jugoslovanske Matice je pospeševanje gospodarskih in kulturnih interesov Jugoslovancev v tujini.

Gospodarski zvon ima namen zanimali se za težnje in narodni obstanek v tuji državi živčih koroških bratov.

Vsako teh društev ima svoj poseben namen, ki je začrtan v društvenih pravilih.

Vsa ta narodna obrambna društva morajo torej paralelno delovati eno zraven drugega, ne da sega eno v delokrog drugega.

Družba naša ne čuti nobene potrebe, da bi se združila kot najstarejše obrambno društvo s kakim drugim obrambnim društvom, ne glede na to, da ima tudi nekaj vezane glavnice (kakor Vilijama Polaka sklad v znesku 43.494 Din in drugi), ki so poslednjevoljsko strogo določeni za našo družbo in je za to vsak tak predlog in naj pride od katerekoli strani neumljiv.

Ako pa katero društvo meni, da samo ne more izhajati, slobodno mu ustaviti svoje delovanje, družba naša pa tega povoda nima.

Mi želimo, da vsako naše obrambno društvo v smislu svojih pravil krepko deluje, kdor ne simpatizira z delovanjem družbe sv. Cirila in Metoda, naj jo vsaj ne ovira z nepotrebnimi in neumestnimi predlogi v njenem delovanju. Glede naših obrambnih društev velja princip: »Getrennt marschieren — vereint schlagen.« Korakajmo v našem narodnem delu eden zraven drugega, kadar in če potreba nanese, pa udarimo skupno v propeh našega naroda.

Družba sv. Cirila in Metoda bo korakala naprej, skrbela, da vzroji s svojimi sredstvi osobito v obmejnih in odtujenih krajih krepko mladino — ponos in bodočnost naše lepe države, v narodnem in patriotskem duhu. Naša družba je delovala doslej in bo delovala nad strankami, ker je vseslovenska družba in ni v službi nobene stranke.

Vsi napadi in navali na družbo so bili doslej brezuspešni, iz vseh teh bojev je izšla naša družba pomlajena, ker je delala na to, da reši naš najdražji zaklad našo dečo iz tujčevih rok.

Ne damo se ovirati v našem delu.

Družba je s svojim dosedanjim delovanjem pokazala, da je vredna zaupanja in ljubezni Vaše. Za to Slovenci in Slovenke, ki ste z nami edini v ljubezni do naše grude in do našega naroda, podprite nas v našem stremeljenju, vzgojiti narod slovenskih korenjakov in poštenjakov.

Ki debat se je v tej stvari oglašil tudi g. dr. I. C. Oblak, ki je v več ali manj posrečenih primerah skušal utemeljiti našlo notarija Hudovernika. Konečno je dal prvomestnik Senekovič na glasovanje predlog, ali skupščina želi, da se ev. pogajanja glede združitve CMD s kakim drugim podobnim društvom. Skupščina je ta predlog soglasno odklonila.

Tajniško poročilo

je prečital ing. Janko Mačkovšek, ki je skupščini na zelo posrečen način prikazal šolske razmere naših obmejnih in okupiranih bratov na Koroškem, kakor tudi na Primorskem. Naglašal je, da se n. pr. Nemcem godi pri nas v pogledu šol tako dobro, kakor v nobeni tuji državi. Pri nas je približno 40 tisoč Nemcev, ki imajo 41 šol, med temi 2 meščanski. Na vsakih 1000 Nemcev pride po 1 šola. Na Kočevskem pa je v tem oziru za Nemce še boljše, kajti tamkaj pride že na vsakih 500 Nemcev po ena šola. To je treba konstatirati z ozirom na to, da naše šolsko vprašanje na Koroškem izgleda naravnost škandalozno. Našim ljudem v Korotanu ne dajo Nemci nikakih pravic in zatirajo slovenske šole, kjer le morejo, mi pa ščitimo Nemce pri nas, kakor da bi to bili naši najboljši prijatelji. Nemške šolske oblasti v Korotanu absolutno ne nastavijo učitelja, ki je služboval pod jugoslovansko upravo in nameščajo izključno samo nemške učne moči, ki so dovedle Slovence na Koroškem že tako daleč, da se podpisujejo v gotici. Na ta način hočejo iztrgati iz srca naših ljudi svetl čut materinstva, a mi v zahvalo za tako postopanje dajemo tem našim nacionalnim nasprotnikom široke koncesije.

Nič boljše ni na Primorskem. Italijani so hoteli čez noč uvesti v slovenske šole italijanski učni jezik, kar je imelo za posledico, da so se učenci posmehovali italijanskim učiteljem, ki niso razumeli jezika, Poitalijančenje našega naroda v Primorju hočejo okupacijske oblasti iz-

vesti sistematično po metodah, ki jih predpisujejo zakonske italijanske naredbe. Če se bo to posrečilo je drugo vprašanje, kajti naš primorski živelj je zaveden in je od nekdaj veljal kot najboljši del naroda.

Dr. Koderman iz Maribora je v ostrih besedah kritikoval naredbo prosvetnega ministra, ki je baje dovolil, da smejo starši šoloobveznih otrok v naši državi sami določati pri popisovanju otrok narodnost svoje dece in da jih lahko pošiljajo v šolo, kamor sami želijo. To bi bil zločin nad narodom, ki se mora za vsako ceno preprečiti. Ako bi se ta naredba uveljavila, tedaj preidemo zopet v čase nacionalnih borb, katere smo preživeli.

Dr. Kodermanu odgovarja Senekovič in pojasnjuje, da mu z avtentične strani ni še ničesar znanega o tej naredbi in je

Zasedanje Zveze narodov.

Kot prvi govornik je nastopil na sobotni seji indijski maharadža iz Bikaner, ki je izjavil, da je vsak nasilen mir predhodnik vojne. Strinja se popolnoma z Mac Donaldom. Garay, zastopnik Paname je dejal, da je Panama že popolnoma izvedla razorožitev in da ima samo še policijske čete. Grški delegat Politis pa se je pridružil Franciji in povdarjal, da more biti mednarodno razsodišče uspešno le, če ima ravno tako, ko vsako drugo sodišče moč, da nastopi proti vsakomur, ki ne respektira njegovih sklepov. Za svoj govor je doživel Politis velika odobravanja in so mu po vrsti vsi politiki čestitali.

Nato je prečital predsednik Motta skupno francosko-angleško izjavo.

V tej izjavi se povdarja, da so ustvarile izjave posameznih vlad podlago za sporazum glede doseženja končnega miru. Sklene se, da se v najkrajšem času še obstoječe razlike v naziranjih uglaadi in da se nato skliče mednarodna konferenca za razorožitev.

V to svrhu se sklene, da se pooblasti tretja komisija, da prouči vse predloge, ki se nanašajo na razorožitev, na garancijski pakt in sploh na predloge, ki bi ev. šele bili predloženi. Enako naj komisija še enkrat pregleda določila mednarodnega razsodišča in najde kompromis, da bodo mogle vse države podpirati klavzulo o obveznem razsodišču in da bo tako ustvarjena solidarnost vseh narodov sveta.

Viharno pozdravljen je nato povzel besedo

Mac Donald,

ki je izjavil: Sklenejo se lahko še tako lepe resolucije, ki pa vseeno ne bodo imele nobenega praktičnega pomena, če se ne bo šlo z vso resnostjo na njih izvedbo. Spominjal je na prizadevanja Leona Bourgeoisa, da se ustvari mednarodno razsodišče. Upa, da bo mogel tudi v bodoče iti roki v roki s Herriotom po poti, ki vodi k istemu cilju. Britanska vlada se zaveda, da je treba nacionalne tradicije spoštovati in zato si ne prikriva težav. Mac Donald je prepričan, da bo resolucija soglasno sprejeta in da bo zasedanje šlo po poti, ki je naznačena v resolucijah. Tedaj bo ta resolucija zabeležena v zgodovini z zlatimi črkami.

Za Mac Donaldom je govoril

Herriot,

enako viharno pozdravljen. Zahvaluje se prijatelju Mac Donaldu za njegovo odkritosrčnost. Nočem oditi iz Ženeve, ne da bi podal dokaza za dobro voljo Francije in ne da bi dal primere za sporazum. Belgija in Italija sta me pooblastile, da govorim tudi v njih imenu. Pri-trujeta resoluciji.

Velika debata zadnjih dni se suče okoli velikega teoretičnega vprašanja, ne da se je prišlo do zaključka. Misli, da je to dobro. Mora se posrečiti, da bo ustvarjena živa nadnacionalna solidar-

bilo do sedaj o njej govora le še v časopisju. Razume se, ako bi se ta naredba uveljavila, da bo CMD prva, ki bo nastopila proti temu s posebno spomenico na ministra prosvete.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan in se k slučajnostim ni nihče oglašil, je prvomestnik z zahvalo za udeležbo zaključil skupščino.

Popoldne se je vršila v prostorih Narodnega doma veselica, katere čisti dobič je bil namenjen CMD. Tekom veselice je govorilo še nekoliko udeležencev, med temi dr. Sernece, ki je pozival zlasti mladino na narodno obrambno delo. Ob tej priliki se je tudi igralo slabo udeležbo s strani Savinjske doline in obmejnih krajev, ki so vsekakor v prvi vrsti zainteresirani, da pripoznajo potrebo obstanka in poglobitve CMD. V splošnem je skupščina zelo lepo uspela.

nost. Upa, da je s sprejemom resolucije premagana mrtva točka in da se more preiti na delo. Treba je imeti potrebno potrpežljivost in potrebno pridnost, da se premagajo težave, o kojih je govoril Mac Donald. Da bo dokončano delo, ki je vsem pred očmi, treba imeti močno vero. Upajmo, da se bo v par dnevih reklo: Peto zasedanje Zveze narodov je doseglo na poti k miru znatne napredke! Viharno je zopet izrekla skupščina Herriotu svoje odobravanje.

Nato se je vršilo glasovanje in resolucija je bila sprejeta soglasno od zastopnikov vseh 46 držav.

Nemška izjava o volni krivdi.

Ministrski predsedniki Anglije, Francije in Belgije so prejeli od nemškega kancelarja dr. Marxa pismo, v katerem se pravi, da je nemška vlada pristljena objaviti izjavo, s katero Nemčija zavzame vsako krivdo za pričetek svetovne vojne. Državni kancelar dostavlja, da je bila objava izjave odložena samo zato, da ne bi kvarno uplivala na potek Londonske konference. Kljub tej izjavi pa da ostane politika Nemčije neizpremenjena. Takoj po prejemu tega pisma je obvestil Herriot nemško vlado, da bi mogla objava take izjave porazno uplirati na francosko nemško odnošaje.

Porazen vtis v Ženevi.

Vest, da namerava nemška vlada objaviti izjavo, da odklanja vsako krivdo za začetek svetovne vojne, je bila sporočena zastopnikom držav na zasedanju Zveze narodov od francoskih in angleških delegatov. Učinkovala je ko bomba. Nemčiji prijazni politiki so brzojavili nemški vladi, da na vsak način opusti odposiljatev izjave. Kakor pa piše francosko časopisje, je ta nasvet zakasnjen, ker da je nota že odposlana. Zastopnik berlinskega »Sozialdemokratischer Parlamentsdienst« je imel razgovor s Herriotom, ki je izjavil:

V Londonu se je trudil za propeh miru. Vest pa, da namerava Nemčija poslati tako noto, mu jemlje mogočnost, da bi se jasno izjavil. Ne more razumeti, kako je mogoče, da hoče nemška vlada v trenutku, ko se skuša organizirati mir, vreči na zasedanje Zveze narodov tako misel. Kakor je Francija leta 1871 obracunala z onimi, ki so povzročili vojno, isto mora sedaj storiti tudi Nemčija.

Ko je čul angleški delegat sodrug Henderson o nameri nemške vlade, se je dal takoj črtati iz liste govornikov.

V Ženevi navzoči Nemci so poslali, ko so slišali o nemški noti, na nemškega kancelarja brzoglavko, v kateri prosijo kancelarja, da ne odpošlje note, ker bi bila taka izjava zelo nevarna in bi mogla preprečiti vstop Nemčije v Zvezo narodov. Patriotska dolžnost je, da opozore nemško vlado na dalekosežne posledice take izjave.

Politične vesti.

— Angleške strokovne zveze proti bo-diočim volnam. V mestu Hull zborujejo se dni angleške strokovne zveze. Na kongresu je bil sprejet predlog, da se imajo angleške strokovne zveze takoj sklicati, kakor hitro bi nastala kakva vojna nevarnost, da se tako določijo vse potrebne odredbe za preprečitev, oziroma onemogočitev vojne. Kongres strokovnih zvez je poslal Mac Donaldu pozdravni telegram za njegov nastop na zasedanju Zveze narodov.

— Nazadovanje klerikalnih organizacij v Nemčiji. Iz poslovnega poročila ljudskega društva za katoliško Nemčijo izhaja, da je padlo v preteklem letu število članov za 43.000 članov. Skoraj še enkrat toliko pa je izgubilo društvo članov prejšnje leto. Na katoliškem dnevu v Monakovem je bilo pred dvema leti konstatirano, da je od 687.000 članov 150.000 članic naročenih na ženski katoliški list. Sedaj je padlo število članov na 546.000, število naročnic pa na 120.000. Število moških članov se je zmanjšalo v dveh letih za celih 120.000. Nazadovanje je najmočnejše na Bavarskem, v Vestfaliji, Württembergu in v Badenju.

— Poraz Spancev. Kralj je vsled poraza Spancev v Maroku prekinil svoje potovanje v Bilbao. Ravno tako je prekinil svoje potovanje tudi Primo de Rivera. General Weyler je bil imenovan za šefa generalnega štaba. Po poročilu iz Rabata so Francozi

z ozirom na gibanje rifkabilov okrepili svoje postojanke. Kakor poroča »Liberte« je za Spance izgubljena vsaka nada, da bi si mogli priboriti zmago. Priznanje poraza more povzročiti v Španiji zelo težke politične posledice.

— Državlanska vojna na Kitajskem. Boji okoli Šangaja se nadaljujejo. Revolucijonarji pa nimajo več tiste sreče ko prej in njihovo napredovanje se je ustavilo. Sedaj nameravajo prodrati na Šangaj z juga. V zadnjih bojih je padlo 500 mož. Velešle so v energični not prepovedale, da bi se vršili boji na reki Hoangpo in na črti Vuzung-Jorts-Arsenal-Kianguan. Nastop velešle je pozdravilo prebivalstvo z navdušenjem. Rusi so obdoližili zaveznike, da si nameravajo razdeliti kitajsko ozemlje. Rusko obdoližitev je zavrnili ameriški državni tajnik Hughes z vso odločnostjo, kajti ta obdoližitev da ni samo popolnoma napačna, ampak tudi smešna.

— Vstaja v Georgiji. Ruska brzoglavna agentura javlja uradno, da so vse vesti o vstaji v Georgiji silno pretirane, oziroma popolnoma izmišljene. Dogodki v Caturu niso povzročili nobenega odziva niti v Batumu, niti v Tiflisu, niti kje drugje. Zato tudi ni bilo v Batumu nobenih požarov ali nemirov. Vstaja menjševikov je popolnoma likvidirana. Skoraj vsi udeleženci so aretirani, med njimi tudi znan menjševski voditelj Andžanaridze, bivši župan v Batumu.

Ljubljana, 9. septembra.

— Razdelitev nagrad cestnim mol-
strom za najboljšo vzdrževane proge drž.
cest v Sloveniji. Avtomobilski klub kr.
SHS je svoječasno razpisal tri nagrade po
Din. 2000.—, 1500.— in 1000.— za one dr-
žavne cestne mojstre, ki z ozirom na pro-
met in vzdrževalna sredstva zaupane in
cestne proge najboljšo vzdržujejo. Te kon-
kurence se je udeležilo 14 cestnih mojstrov
iz cele Slovenije. Komisija za razdelitev

— Vodstvo gremialne trgovske šole v Ljubljani naznanja, da se vrši vpisovanje za II. in III. razred v petek, dne 12. t. m. od 2.—5. ure pop. v šoli na Ledini (pritličje levo).

Konservatorij Glasbene Matice v Ljub-

Jani. Ravateljstvo opozarja gojence glasnih žolov na konservatorija Glasbene Maticе, da se vrši vpisovanje v oba zaveda po čenši od torka 9. t. m. do sobote 13. t. m. dopoldne od 9. do 12. ure in pop. od 3 do 5. ure. Gojenci morajo priti v spremstvu staršev oziroma njih zastopnikov k vpisu. Pri vpisu je plačati 10 Din vpisnine, 25 Din članarine in polovico ukovine za mesec september. Redni pouk se začne v ponedeljek, dne 18. t. m.

V pondeliek je Sašk nastopil proti tean

Cela igra je bila silno zanimiva, polna kočljivih in opasnih situacij ter napeta od začetka do konca. Ljubljana ima več od igre. Sašek pride sicer pogosto v nasprotno polje, toda ne ogroža resno. Napadalna vrsta Ljubljane krasno napreduje in naskakuje proti gostov in obramba gostov si le s težavo in naporom dela zrak. V tem polčasu igra desno sploko Zempljak, ki se pa ne obnese. Veliko počasneje dobi naš forward po pavzi, ko vstopi mesto Zempljaka mladi Erman. Ze takoj po ankicku je Erman pred vrati in šele v zadnjem trenutku opazi situacijo Sulejmanpašić. Igra teče dalje v vedno hitrejšem tempu in pri slučajnem prodoru gostov zabije Goetz po dvakratnem šutu vodilni gol. Ljubljana vehementno ripozira. Erman se elegantno prebije skozi nasprotnike ter placira krasno in točno Döberleju, ki s impozantnim strelom egalizira 1 : 1. Ljubljana neprestano navaljuje in kmalu nato ubrani Dvorak od Ermana slabo placirano enajstmetrovno, ki je nastala vsled foula branilcev. Še mnogo sila nevarnih situacij rešijo Sarajlie in s srečo. Šele ko Gabo izmučen popusti pridejo izi zopet do besede, toda brez uspeha. Sodil je g. Betetto čisto dobro, toda premalo strogo, kar je povzročilo, da so gostje zelo uveljavljali svojo telesno nadmoč.

LJUBLJANSKI SOKOL
nabira za polhograjske
poplavljenke in za po-
gorelce Sokole v Strumnici.

Na Dunaju, 7. septembra 1924

¹ Zlata krona velja doslej pri carinar-
nicah 10.000 papirnatih. Op. dop.

vaš Izvoz, kajti toliko kurzna razlika mora ubiti vsako kupčijo z Jugoslavijo. Dvomira namreč, da bi se pri vas doli tako daleč povzpeli, da bi rekli: dinar je toliko in toliko več vreden, zato bodi naše blago za toliko ceneje doma in za izvoz. Zato bo morala vlada resno računati s temi dejstvi in ona pripomoči z znižanjem ali odpravo carine vsaj na poljske pridelke. Visoke cene doma, carina na vse pridelke, visok kurznarinja in pri vsem tem dobra kupčija v inozemstvo — vse to najbrže ne bo držalo. In carina na izvoz je prva žrtev, ki jo bo treba doprinesiti.

A. G.

» Slaba žetev na Francoskem. Neprestani dež je bil za francosko žetev naravnost katastrofa. Se v juliju se je mislilo, da bo letošnja žetev neprimerno boljša od lanske. Sedaj pa je jasno, da bo dosti slabjša. Hektometer žita tehta danes komaj 70 kilogramov. Na severu in vzhodu Francije se žetev vsled neprestanega dežja sploh še ni mogla vršiti. Nedostatek letošnje žetve bo mogoče pokriti samo z uvozom tuje žita.

Poročila mednarodnega komiteja za pobijanje trgovine z dekleti in otroci vsebujejo čisto naravnost pretresujoče podrobnosti. V Kölnu n. pr. je prodal neki oče svojo 13letno hčerko za težke novce nekemu razuzdancu. Spolno okuženo se je potem dekletce vrnilo domov in ostalo za vse življenje nesrečno. Kako dobičkanosna je ta trgovina, priča slučaj trgovca z de-

O B [REDACTED]
O B LEKE NA
O B ROKE
O B MESTNI TRG 5
O B ERNATOVIČ

So na Marsu ljudje?

Malokteri planet našega solnčnega sistema vzbuja v širši javnosti toliko zanimanja, kakor ravno Mars. Predvsem bližina njega samega, ki je dosegla 23. avgusta t. l. svoj višek, je raznim razmišljanjem dala kaj bujni razmah. Napeta pričakovanja javnosti senzacionalnih razkritij se dosedaj niso izpolnila, in tudi iz astronomskih krogov ni še pozitivnih vesti.

Akoravno nimamo o Marsu še popolnega znanja vendar je pa treba priznati, da igra eno največjih vlog v astronomiji in se je le njemu zahvaliti, da se je matematična astronomija tako ogromno razvila. Njemu se imamo zahvaliti za Keplerjeva nesmrtna dela o eliptičnem značaju Marsove poti okoli solnca in v postanku treh glavnih Keplerjevih pravil po katerih se vrši vse kosmično gibanje mas.

Kakor je bil za Keplerjevih časov Mars epohalen za razvoj matematične astronomije, tako je v novejših časih fizična astronomija tista ki s pomočjo teleskopičnih in spektroskopičnih raziskovanj odkrila v Marsu drugo zemljo.

Matematična astronomija nam preračuna pot, daljavo velikost itd. planeta, za spoznavanje njegove organske sestave pa skrbi fizična astronomija.

S pomočjo spektroskopične analize natančno izvedemo organske sestavine vsakega planeta, v katerem stadiju ohlajenja se nahaja, jeli že trdna zemlja ali masa gorečih snovi in raznovrstnih plinov.

Solnčni žarki so sestavina najrazličnejših plinov, nahajajočih se na solncu, ki imajo vsi lastno bojo. Sestavljajo vse te boje, dobimo solnčno svetlobo v nasprotnem slu-

čaju pa skupino najraznovrstnejših barv in pravimo, da se žarki »lomijo«.

Vzlic tem zadnjim pripomočkom, se ni posrečilo gledati »mogočega življenja« in »gotove vegetacije« na Marsu doseči pozitivnih rezultatov.

V letu 1910 je objavil astronom Leconte iz Zeneve rezultat opazovanj trajajočih 70 noči (od 17. septembra do 25. novembra 1909). V svojem poročilu trdi, da je opazil na Marsu svetlobne refleksije, ki so se na morjih pojavljali v presledkih ene minute in ki naj bi bili signali Marsovcev. Tudi Camille Flammarion z verno brani signalno teorijo Marsovih prebivalcev.

Kdor ni videl še Marsa v »naravi«, to se pravi s pomočjo večjega daljnogleda, bo še precej razočaran.

Mnogo se že ve o Marsu in v zadnjih desetletjih se je njegova površina tako dobro preiskala, da se opravičeno smatra Mars za nekako drugo zemljo.

Vsa ta ugibanja so zavzela konkretno obliko šele po fotografskih posnetkih in risarijah, Schiaparellija, Brennerja, St. Williamsa itd., ki vsi pričajo o izredni sličnosti Marsa z našo zemljo. Posebno jasno je spoznati Marsove tečaje, ki se kažejo v svetlosilvi barvi.

Trenutno se vidi prav dobro južni tečaj, medtem temno pogo, ki nosi ime Ocean.

Svetle proge predstavljajo, po mnenju strokovnjakov, zemljo, temne pa vodo.

Vendar pa se znani Marsovi kanali, ki jih vidimo v manjših daljnogledih kot črte, v velikih teleskopijskih popolnoma spremenijo. Jeli Mars tudi hribovit, kar bi bilo za spoznavanje klimatičnih razmer velike važnosti, se ni moglo dognati.

Opazili so se pa na Marsu s pomočjo velikih daljnogledov padavine.

Tako na primer se je opazilo v letu 1920 na Marsu spomladni velike več dni trajajoče snežne padavine.

O čemur ni jasnosti in kar tezo o življenju na Marsu močno izpodbi, je njegova oranžno-rdeča barva in močna spremenljivost mej kontinentov.

O mogočnosti življenja na Marsu so dala spektroskopična raziskovanja precej pozitivne rezultate.

Predvsem se je konstatiralo, da obdaja Mars ozračje slično zemlji.

Pozitivno so se opazili na Marsu oblaki in atmosferske perturbacije. Tečaji se v poletju manjšajo in v zimi večajo, kar se zopet dokazuje, da je na Marsu zrak, led in sneg.

Mnogo večje važnosti za presojo o mogočnosti življenja na Marsu so pa spektroskopična raziskovanja. S pomočjo vztrajnih spektroskopičnih opazovanj Marsovih svetlobnih žarkov se je nesporno ugotovilo značno atmosfero nasičeno z vodno paro.

Istotako, kar se tiče letnih časov, klime in zon, ima Mars mnogo sličnosti z našo zemljo.

Samo letni časi so v primeri z našo zemljo mnogo daljši. Tako traja na primer: pomlad na Marsu 191 na zemlji samo 93 dni poletje na Marsu 181 na zemlji samo 93 dni jesen na Marsu 149 na zemlji samo 90 dni zima na Marsu 147 na zemlji samo 89 dni, kar odgovarja Marsovskemu letu od 668 dni ali našemu od 365 dni.

Po mnenju angleškega astronoma Ledger, bi bila vegetacija na Marsu, v slučaju, da bi obstojala, mnogo bolj počasne rasti, kar bi pač uplivalo istočasno na zorenje posevkov in sadja.

Z ozirom na v poštev prihajajoče faktorje, se lahko trdi, da ima Mars v mnogo-

terem oziru značaj naše zemlje in logično bi moral biti tudi obljuben.

Ce slednja hipoteza odgovarja resnici se dosedaj ni moglo dognati.

Velevažna so tozadevna izvajanja češko-slovaškega astronoma dr. M. Milankovića o Marsovem podnebnju.

Po njegovih nazorih se podnebje Marsa posebno odlikuje po jasnosti prozornosti in se oblaki pojavljajo izredno redko. Skoraj popolnoma ravna površina Marsa jako olahčuje njegovo opazovanje. Po zadržilu prof. Milankovića se severni tečaj nikdar ne topi, medtem ko južni tečaj redno vsako leto popolnoma izgine ali ga ostane samo neznaten del. To sledi iz tega, da se nahaja Mars v času poletja v južnem delu v bližini solnca.

Da se pa južni tečaj ne stali vedno enakomerno, je krivo ozračje, ki se drži le neznatno nad ničlo.

Po teh in še drugih opazovanjih se je posrečilo dognati, da znaša srednja temperatura Marsove površine 17 gradov celzusa pod ničlo.

Tem navedbam pa nasprotujejo Marsova morja, ki niso zmrznjena. Toda na drugi strani se trdi, da morja že močno izhlapevajo, da so plitva in radi večje vsebine soli ne zamrzujejo.

Kakor je znano zamrzne rastopina soli šele pri —22 stopinj celzusa. Ugotovilo se je nadalje, da se v prvih jutranjih urah zemlja na Marsu naglo razgreje, kar ima za posledico hitro izhlapevanje preko noči nastalih padavin. Takoj po zatonu solnca se tla in redki zrak jako naglo shladijo, para se kmalu razgubi in vpliv ozračja, ki tvori nekako varstvo proti izžarevanju toplote, kmalu popolnoma neha. Dnevu Marsa, ki mora biti vedno jasen in razmeroma vroč,

sledi ledeno-mrzla noč, kajti ničesar ne brani toploti, da bi se ne razbujala v vsemirje. Na severnem tečaju traja solnčni dan 382, na južnem 305 zemeljskih dni, medtem vlag da v ostalem delu leta temna noč. V času te dolge noči se v polarnih pokrajinah ne vzdrži nobena para in brez zaščite so ti kraji izpostavljeni najhujši in najostrejši zimi.

Iz gornjih podatkov se lahko zanikuje vprašanje obljubenosti Marsa; na vsak način pa so življenjski predpogoji na Marsu od naših tako različni, da obstoj takega organskega sveta, kot je na naši zemlji popolnoma izključujejo.

H koncu naj bode še omenjeno, da so opazovalci Lowell — zvezdarne v Ameriki — izsledili modro — zelenkasto svetlikanje na ekvatorju Marsa. Pojav se stavlja v zvezi z obstojem rastlinskega življenja. Površina iz katere izžareva gornje svetlikanje, se čeni nad stotisoč kvadratnih milj. Istotako se poroča, da se južni tečaj topi.

Naš znanec Mars se dnevno bolj in bolj manjša in kmalu se bo izgubil našim očem v vsemirje, kjer ga bomo kot neznatno zvezdico komaj opazili.

V letu 2003 nas zopet obišče. Bog ve, menda bodo naši potomci bolj srečni in rešili marsikatero vprašanje, ki sedaj zastoji bel glave našim astronomom.

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

99

Ugledni vojščaki so posedli okrog malega ognja, da bi se posvetovali, kdo zasluži, da bi bil Wazirov naslednik. Prvi je govoril Buzuli:

»Odkar je umrl Waziri, ki ni zapustil nobenega sina, je le eden med nami, za katerega vemo iz izkušnje, da bi bil dober kralj. Le eden nam je dokazal, da nas lahko uspešno vodi v boj proti puškam belega moza, ne da bi izgubili le enega svojega človeka. On je edini in beli mož je, ki nas je vodil zadnje dni.«

Zraven je Buzuli skočil pokonci, dvignil svojo sulico, se poklonil pred Tarzanom in pričel pred njim plesati ter peti sledeče besede:

»Waziri, kralj Wazirov! Waziri, zmagovalac nad Arabci! Waziri, kralj Wazirov!«

Vojščaki za vojščakom se je priključil svečanemu plesu in s tem obenem soglašal z volitvijo.

Medtem so se približale tudi žene in posedle po tleh okrog vojščakov. Ploskale so z rokami, tolkle po bobnih in pele. Sredi kroga pa je sedel Tarzan, opica-Tarzan, ki se je imenoval zdaj Waziri, kralj Wazirov, kakor njegov prednik, ker je moral privzeti ime plemena.

Vojščaki so neutrudno plesali in njihovo divje petje je postajalo zmirom glasnejše. Tudi žene so

vstale in pele. Vojščaki so vihteli svoje sulice in od časa do časa se sklanjali in tolkli s ščiti po tleh.

Ko je razburjenje naraslo, je skočil tudi opičji človek po konci in se udeležil divje ceremonije. Kričaje je skakal sredi gladkih črnih tleh in vihtel svojo težko sulico, kakor domačini. Zadnji ostanek njegove kulture je bil pozabljen. Bil je zopet človek iz pradavnine, in se veselil svobode svojega divjega življenja in sijal v dostojanstvu kralja črncev.

O, če bi ga videla zdaj Olga de Coude! Kdo ve, če bi se spoznala mirnega mladega moža, čigar gojeni obraz in brezhibno ponašanje jo je pred par meseci še tako privlačevalo? In Jane Porter! Bi še ljubila tega divjega poglavarja, ki je plesal nag med nagimi ženskami? In d'Arnot! Kaj bi hotel verjeti, da je to isti človek, ki ga je vpeljal v množico najfinjših klubov? In Clayton? Kaj bi rekel peeri v hiši lordov, če bi pokazal na tega plešočega orjaka z barbarsko frizuro in kovinastim okrasjem in bi dejal: Dragi lordi, to je John Clayton, lord Greystoke?

Tako je dosegel Tarzan resnično kraljevsko dostojanstvo med ljudmi. Počasi toda varno je sledil razvoju svojih pradedov.

Loterija smrti.

Jane Porter se je tisto jutro po nesreči ladje »Lady Alice« prva zbudila v rešilem čolnu. Drugi so še spali po klopih in na tleh čolna.

Ko je Jane opazila, da je ločena od drugih čolnov, se je zelo vznemirila. Tesnilo jo je čustvo samote na orjaški gladini oceana, da je bila vsa obupana. Bila je prepričana, da so vsi izgubljeni.

Tedaj je odprl Clayton oči. Par minut sploh ni vedel, kaj je z njim, potem se je pa spomnil nesreče prejšnjega dne in končno je zagledal mlado deklico.

»Jane!« je kliknil. »Hvala bogu, da sva še skupaj!«

»Glej!« je žalostno dejala in pozakala na obzorje krog in krog. »Sami smo.«

Clayton je skrbno motril vode na vse strani.

»Kje so vendar ostali?« je dejal. »Potopili se niso, ker je bilo morje mirno in jaz sem videl, da so bili vsi v čolnih, ko se je jahta pogreznila v globino.«

Zbudil je še druge in se pogovoril z njimi o položaju.

»Dobro,« je dejal eden mornarjev, »da so se čolni razkropili. Vsi so preskrbljeni z živežem, da ni navezan eden na drugega in če bi nastal vihar, bi itak drug drugemu ne mogel pomagati. Zdaj, ko so raztreseni po oceanu, je večja možnost, da kakšen od njih najde mimoidoča ladja in poišče potem še ostale. Zdaj je upanje na rešitev štirikrat večje, kakor če bi bili skupaj.«

Uvideli so pravilnost te razlage in se veselili. Vendar ne dolgo. Ko so sklenili, da bodo nevzdržno veslali proti vzhodu, so opazili, da sta oba mornarja, ki sta imela edini vesli ponoči najbrže zapala in padla v morje.

Mornarji so se glede tega sprli in skoro stekli. Končno se je Claytonu posrečilo, da jih je pomiril, toda kmalu je gospod Thuram izrazil drug nemir, ker je govoril o neumnosti Angležev sploh in še posebej angleških mornarjev.

»Nikar tovariši!« je dejal Tompkins, mornar, ki se doslej ni udeleževal razgovora. »Če se pobijemo med seboj, nam to ne bo prav nič koristilo. Spider je dejal poprej, da bi bili le do krvi tepeni. Vsekakor sem mnenja, da nam preprič prav nič ne hasne. Zajutrujmo, to je bolj pametno!«

»Dobra misel,« je dejal Thuram in se obrnil k tretjemu mornarju Wilsonu.

»Dajte mi eno skatlo, dragi mož!«

»Pojdite sam po njo!« je mrko odvrnil Wilson.

»Jaz se ne pokoravam ukazom — tuja. Saj niste kapitan te ladje.«

Konec prepira je bil, da je šel Clayton sam po konzerve, toda takoj nato se je vnel nov preprič, ker je neki mornar dožl Claytona in Thurana, da sta krivično razdelila zalogo živeža.

»Eden mora biti poveljnič čolna,« je dejala Jane Porter, ki ji niso bili všeči ti prepri, posebno ker je vedela, da bo to prisiljeno skupno življenje trajalo še več dni. »Saj je že dovolj strašno, da smo na slabotnem čolnu sami sredi oceana. Vi mož,« je izvolite voditelja, ki mu bodete potem v vseh poslušni. Tu je še bolj potrebna stroga pokorščina, kakor pa na pravi ladji.«

Predno je Jane izrekla svoje mnenje, je mislila, da se nje ne bo treba pečati s takimi stvarmi, ker je upala da bo Clayton sposoben, da odredi za vse slučaje vse potrebno; slutila ni, da je v takem položaju mornar lahko tako neprijazen, da noče dati niti konzerve.

Besede mlade deklice so deloma pomirile vse in končno so se sporazumeli, da razdele oba sodčka vode in štiri konzerve na dva enaka dela. Prvi del dobre trije mornarji, druga pa Jane Porter, Clayton in gospod Thuram.

Tako se je mala družba razdelila v dva tabora in ko je vsaki dobil svojo zalogo, so se takoj lotili odpiranja konzerv in sodčkov, da si razdele vsebino.

Mornarji so odprli najprej konzervo in bili zraven tako razočarani in se tako razjezili, da je bil Clayton radoveden, kaj je vzrok tolikega vika.

FIAT

Naš dinar raste!

Kupite si FIAT!

FIAT avtomobilno zastopstvo

L. J. gf. Herberstein

Maribor,

Gospiska ul. 20. Tel. 133.

Najcenejše nove in rabljene pisalne stroje

v specialni mehanični delavnici za popravilo pisalnih računskih, razmnoževalnih in kopirnih strojev.

Ludvik Baraga, Ljubljana,

Šelenburgova ulica 6.11.

Barvne trakove, karbon—indigo papir ter vse drug potrebščine. Pisarniška oprema vedno v zalogi.

Najboljša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzer in Adler Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Jožefa Gabršček

roj. Muznik,

danes ob 1. popoldne v 82. letu svoje starosti izdihnila svojo plemenito dušo.

Zemski ostanki ljubljene pokojnice se prepeljejo v torek popoldne izpred hiše žalosti v Gorici, Corso Verdi 28. v rodbinsko grobnico na bregu bistre Soče v Solkanu.

V Gorici, dne 7. septembra 1924.

Andrej Gabršček in dr. Fran Gabršček, sinova.

Vsem,

ki hočejo dobro kavo piti, priporočamo izvrstno našo pravo domačo

KOLINSKO CIKORIJU

FRANC CERAR,

družba z o. z.

v Domžalah pri Ljubljani

tovarna

slamnikov in klobukov

zaloga v Celju, Gospiska 4.

dopravila se sprejemajo vsako sredo v Ljubljani, Prešernova ul. 5. na dvor, Kovadit & Tričan.

Gradbeno podjetje

Arhitekt

V. Krainer & Ko.,

Jesenice.

Stavbna vodstva:

LJUBLJANA, DOMZALE, ZAGREB.

Izvršuje privatne in industrijske stavbe, proračune, načrte, cenitve, posebni oddelek za arhitekturo.

IV. JAX in sin

Ljubljana

Gospodstva c. št. 2

priporočajo svojo bogato zalogo

pisalni strojev

„ADLER“ in „ORANIA“,

šivalnih strojev

za rodbinske in obrtne

voznih koles

Styria — Dürkopp — Orožno kolo (Waffenrad).

Ceniki zastoj in franko.

Najboljši uspeh

imalo oglaš v

Nar. Dnevniku

MALI OGLASI

Inkasant

prevzame kasiranje časopisnih naročil, zavarovalnih društvenih članarin, trgovskih terjatev. Nudim varščino.

Cenjene ponudbe pod „Inkasant“ na upravo lista.

Dobro

ohranjena stanovanjska baraka se kupi.

Ponudbe na upravo lista pod „Takoj“.

Elegantna spalnica,

nova, kompletna, jesenova, polirana, se ugodno proda. Naslov pove uprava lista.

Pozor!

Sveže mleko dobre dnevno državni uslužbenca na knjižico proti naknadnemu mesečnemu plačilu. Na veliko se dobro pasteurizirano mleko predprodajalcem dostavlja, ter se razpošilja na vse strani. Mlekarna KOS, Maribor, Jenkova ul. 8.

Kupi se

enodružinska kmečka hiša v okolici Ljubljane. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod „Čimpreja“.

Otroški vozički

najcenejši domači izdelki.

Dvokolesa:

novi mod, z dobro pnevmatiko najnovejšega ameriškega tipa „Evans“, „D. K. W.“, „Persech“, „Vironette“, „Motorelli“.

Pneumatika:

zračnice in plašči ter guma za otroške vozičke. Posamezni deli za dvokolesa in šivalne stroje vedno v zalogi. Predprodajalci in mehaniki nižje cene. Sprejemo se tudi vsa pravila, emailiranje in ponikanje. „TRIBUNA“, F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Stanovanje 4 sob

dobi zastoj, kdor kupi enonadstropno hišo, za vsako obrt pripravno v Mariboru.

Ponudbe pod šifro „Stanovanje“.

Prekajevalci pozor!

Prodaja dva popolnoma nova, še nerabljena stroja in sicer „Blitz“ in „Wolf“. Poleg imam še popolnoma nov elektromotor. Ogleda in poizve se pri Jožetu Križanu, mesar, Stražišče pri Kranju.

Pletilni stroj

znamke „Ilirija“, št. 6, za pavlo in volno, dobro ohranjen se ugodno proda. Na ogled in cena pri Angeli Valter, Tržič št. 220.

Naprodaj

je dobro ideoč kavarna na novo renovirana v sredini mesta Maribor, stanovanje takoj na razpolago. Proda se radi prevzema drugega dela. Cenjene ponudbe prosim na kavarna Bristol, Maribor.

Trgovci,

mlad, samostojen, žel znati v svrhu ženitve, z gospodino, ki bi imela veselje do gostilne in nekaj premoženja. Le resne ponudbe s sliko pod „Srečna bodočnost“ na upravo lista.

Slike za legitimacije,

kakor tudi vsa fotografska dela izdeluje najhitreje fotograf Hugo Hibšer, Ljubljana, Valvazorjev trg 7.

Beli damski filc-klobuki

došli. Cena od 180 Din višje, Minka Horvat, modistka, Ljubljana.

Na prodaj

je športni družinski breg in kučija.

Naslov pove uprava lista.

Prodaj.

Stikalnico (prešo) za stiskanje grozdič in sadja, srednje veliko, dobro ohranjeno. Ogleda se lahko vsak dan, Dolenjska c. 23 pri hišniku Krajišku. Pismene ponudbe je poslati do 28. t. m. upravnemu odboru dr. Oračnovskega dijaškega doma (Univerza) Ljubljana.

Sprejme se

mladega vrtnarskega pomočnika hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Vstop 15. septembra t. l. Poizve se v trgovini Ivo Veljett, Maribor, Soliska 4.

Po ugodni ceni na prodaj.

je posestvo, obstoječe iz hiše s 4 sobami, 2¹/₂ oravov vinograde, 4 oravov gozda, 2 oravov njiv in sadonosnika, pripravno za vsako obrt ali trgovino.

Ponudbe osebam dne 7. in 8. sept. pri Žulči v Krškem ali pismeno na dr. Rostohar, profesor v Mariboru.

Absolvent poljedelske šole

samski, žel primernega mesta. Nastop takoj ali pozneje.

Cenjene ponudbe na pošto: „Narodnega Dnevnika“ v Mariboru pod „Poštenost“.

Boljša gospodinja

žel službe pri boljšem gospodu, bodisi pri samcu, vdovu z enim ali dvema otrokoma, ali pa pri boljšem priletnem gospodu. Ponudbe pod J. V. Poštenost št. 40. Celje.

Odda se

nekaj vagonov oglja iz trdega lesa. Več se poizve pri Andreju Ljenski, St. Janž v Meži.

Stanovanje

s kuhinjo in 2 malimi sobami ali 1 veliko sobo in v Ljubljani ali okolici. Plača se mesečno do 1500.— K. Cenjene ponudbe na upr. lista pod „Čimpreja“.